

**SPRAWOZDANIE
OPISOWE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W LĘBORKU
ZA 2023 rok**

SPIS TREŚCI

L.p.	ROZDZIAŁ	STRONY
I.	ŚWIADCZENIA FINANSOWE W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ ZLECONYCH I WŁASNYCH W DZIEDZINIE POMOCY SPOŁECZNEJ	2
II.	DZIENNY DOM POMOCY, NOCLEGOWNIA, SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH	3
III.	SEKCJA POMOCY INTERDYSCYPLINARNEJ	5
IV.	SEKCJA POMOCY ŚRODOWISKOWEJ	8
V.	SEKCJA ŚWIADCZEŃ	10
VI.	MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	14

Załączniki:

1. Bilans potrzeb na 2024 rok.
2. Sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu na dzień 31.12.2023 roku

I. ŚWIADCZENIA FINANSOWE W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ ZLECONYCH I WŁASNYCH W DZIEDZINIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej oraz statutem MOPS, w 2023 roku realizowano zadania własne gminy – obowiązkowe i fakultatywne – finansowane z budżetu gminy oraz zadania zlecone – w tym specjalne programy rządowe finansowane z budżetu centralnego, Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”. Realizowane były zadania mające na celu zaspokojenie niezbędnych potrzeb rodzin kwalifikujących się do pomocy, a także zadania mające na celu zapobieżenie sięgnięciu się trudności wynikających z niezaspokojenia materialnych potrzeb w środowisku. Wzorem lat ubiegłych miasto podzielone było na 15 rejonów.

W 2023 roku ze świadczeń przyznanych niezależnie od źródeł finansowania skorzystało 1515 osób (1206 rodzin, w których było 2051osób).

Bez zasadniczych zmian pozostała struktura powodów przyznawania pomocy.

W 2023 roku rodziny zgłaszały się po wsparcie przede wszystkim z powodu:

- niepełnosprawności - 780 rodzin;
- ubóstwa - 739 rodzin;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby - 692 rodzin;
- bezrobocia - 285 rodzin;
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 195 rodzin;
- alkoholizmu - 142 rodzin;
- bezdomności - 91 osób;
- wielodzietności - 91 rodzin;
- przemocy - 14 rodzin;
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego - 27 osób;
- narkomanii - 14 osób.

Formy pomocy realizowane przez MOPS

Z dniem wejścia w życie Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. obowiązuje następujący podział świadczeń o charakterze zadań zleconych gminie i zadań własnych gminy.

Zadania zlecone gminie obejmują:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- pomoc udzielana cudzoziemcom,
- wynagrodzenie należne opiekunom z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd.

Ze świadczeń należących do zadań zleconych gminie skorzystały 22 rodziny (35 osób w tych rodzinach).

Do zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej należy udzielanie pomocy w formie:

- zasiłków stałych i okresowych,
- schronienia,
- posiłku,
- usług opiekuńczych,
- zasiłków celowych,
- sprawianie pogrzebu.

Łącznie z pomocy w zakresie zadań własnych skorzystało 1192 rodziny (2026 osób w tych rodzinach).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania w zakresie usług opiekuńczych przez prywatną firmę wyłonioną w drodze przetargu.

W zależności od stanu fizycznego i psychicznego podopiecznych usługi podzielone były na dwie grupy:

I grupa - usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (zadania własne),

II grupa - usługi opiekuńcze specjalistyczne - psychiatryczne (zadania zlecone).

Wszystkie rodzaje usług opiekuńczych przyznawane były na wniosek decyzją administracyjną, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

W 2023 roku zlecono usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w wymiarze 107.825 godzin. Ilość godzin niewykonanych wyniosła 10.602 godziny i 30 minut (pobyt podopiecznych w szpitalu lub u rodziny) czyli faktycznie wykonano 97.222 godziny usług opiekuńczych. Łącznie objętych pomocą w formie usług opiekuńczych było 237 środowisk.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sprawuje kontrolę nad prawidłowym wykonaniem świadczonych usług, poprzez wejścia kontrolne w środowisko pracowników socjalnych oraz specjalistę ds. administracyjno-gospodarczych.

II. DZIENNY DOM POMOCY, NOCLEGOWNIA, SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Noclegownia

Noclegownia to placówka działająca w ramach MOPS. Jej celem jest udostępnienie noclegu osobom bezdomnym. Placówka dysponuje 20 miejscami noclegowymi i 2 miejscami interwencyjnymi (2 sale sypialne i izolatka). Ponadto obiekt posiada 10 materacy w razie nagłej interwencji. Prawo do korzystania z noclegowni mają osoby skierowane do placówki przez pracowników socjalnych. Noclegownia jest przeznaczona wyłącznie dla mężczyzn. W 2023 roku z noclegowni skorzystało 57 podopiecznych: 37 osób ze skierowaniami i 20 osób interwencyjnie w krótkich okresach. Osoby skierowane do noclegowni zobligowane są do bezwzględnego przestrzegania regulaminu, z którym dana osoba zapoznaje się a potem podpisuje

zobowiązanie do jego przestrzegania. Najważniejszym punktem regulaminu jest zakaz przebywania osób nietrzeźwych na terenie noclegowni i zakaz wnoszenia i spożywania alkoholu w obrębie placówki.

Dzienny Dom Pomocy

Dzienny Dom Pomocy to placówka wsparcia dziennego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lęborku. Jego głównym zadaniem jest wspieranie osób samotnych, niepełnosprawnych z lokalnego środowiska. Podopiecznym zapewnia się całodzienny pobyt, podczas którego zapewnia się świadczenia w formie posiłków (śniadania i kolacje). W 2023 r. z Dziennego Domu Pomocy skorzystało 19 osób. Podopieczni DDP to osoby zazwyczaj samotne, w podeszłym wieku, schorowane lub bezdomne, odizolowane od społeczeństwa, które cechują się brakiem umiejętności adaptacyjnych w stosunku do zmieniającej się rzeczywistości. Personel stara się angażować ich do różnych zadań, by tym samym zmotywować ich do aktywności, dzięki której będzie możliwe ich usamodzielnienie się i integracja z najbliższym środowiskiem lokalnym. Z usług DDP korzystają osoby skierowane przez pracowników socjalnych (na podstawie decyzji). Każda z osób zobligowana jest do przestrzegania regulaminu placówki. DDP jest czynny w dni robocze od godziny 08.00 do 20.00. Placówka prowadzona jest na zasadzie domu w którego funkcjonowaniu uczestniczą wszyscy podopieczni. Wyznaczone osoby i personel zajmują się poszczególnymi zajęciami gospodarczo – porządkowymi, który wyznacza szczegółowy rozkład zajęć codziennych. Podopieczni są zobowiązani do przygotowywania i wydawania posiłków, sprzątnięcia pomieszczeń, a także aktywnego udziału w zajęciach organizowanych przez pracowników.

Rok 2023 w Dziennym Domu Pomocy:

1. Współuczestnictwo w finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
2. Prace remontowe i malarskie wykonane ze środków własnych i pracy podopiecznych.
3. Organizowano spotkania z terapeutami uzależnień.
4. Tłusty czwartek – spotkanie domowników DDP i Noclegowni.
5. Święta Wielkanocne.
6. Sprzątnięcie i porządkowanie grobów na cmentarzu w Lęborku.
7. Święta Bożego Narodzenia. Spotkanie wigilijne.
8. Powitanie Nowego Roku 2024.

Schronisko dla Osób Bezdomnych

Schronisko dla Osób Bezdomnych przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lęborku działa 7 lat. Jest ośrodkiem wsparcia i zapewnia schronienie osobom bezdomnym. Podopieczni Schroniska przyjmowani są do placówki na podstawie ważnej decyzji wydawanej przez pracownika socjalnego MOPS w Lęborku. W placówce obowiązuje regulamin porządkowy Schroniska dla Osób Bezdomnych z którym wszyscy podopieczni muszą się zapoznać i podpisać zgodę na jego

respektowanie. Schronisko w programie wychodzenia z bezdomności spełnia rolę ogniwa w przygotowaniu do samodzielnej egzystencji.

Podopieczni przebywający w Schronisku dla Osób Bezdomnych w 2023 roku:

- a) z decyzjami z MOPS Lębork - 48 osób
  - mężczyźni - 39
  - kobiety – 9

w tym niepełnosprawni 6

b) bez decyzji w ramach interwencji kryzysowej – 3 osoby

c) z decyzjami z innych ośrodków – 5 osób.

Mieszkańcy Schroniska w ramach aktywizacji społeczno - zawodowej, wykonują zadania na rzecz społeczności w/w placówki, uczestniczą w obowiązkowych dyżurach zgodnie z harmonogramem, pracach porządkowych i konserwatorskich.

W Schronisku wymalowano i odnowiono sukcesywnie 19 pokoi mieszkalnych, wszystkie łazienki i pomieszczenia wspólne tj. korytarze we wszystkich lokalach.

Materiały zostały zakupione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku, a malowaniem i remontem zajęli się sami podopieczni.

W 2023 roku w związku z sytuacją na Ukrainie udostępniony został jeden z lokali interwencyjnych. Przez cały rok z noclegów skorzystało 12 osób z Ukrainy.

Przy koordynacji z pracownikiem socjalnym MOPS i pracownikami placówki podopieczni są objęci szerokim programem wychodzenia z bezdomności:

- aktywizacja zawodowa (CIS),
- pomoc w gospodarowaniu środkami pieniężnymi,
- dostosowanie do obowiązujących standardów społecznych.

Zorganizowano szereg spotkań z terapeutami uzależnień i na potrzeby wyposażono pomieszczenie, w którym odbywają się spotkania z pedagogiem, psychologiem i terapeutą uzależnień.

III. SEKCJA POMOCY INTERDYSCYPLINARNEJ

Pedagog

W 2023 r. do specjalisty terapii uzależnień zgłosiło się 110 osób po raz pierwszy i 131 osób po raz kolejny. Łącznie w 2023 roku udzielono 723 konsultacji.

Wśród osób zgłaszających się do terapeuty można wyróżnić następujące grupy:

- osoby ze zdiagnozowanym zespołem zależności od alkoholu lub też pijące alkohol w sposób szkodliwy. Osobom tym w 2023 r. udzielono 309 konsultacji,
- osoby uwikłane w problemy osobiste, rodzinne, poprzez życie z osobą uzależnioną (współuzależnione). Osobom tym w 2023 r. udzielono 118 konsultacji
- osoby będące członkami rodzin (np. ojcowie, matki, dalsza rodzina) szukający pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów rodzinnych. Osobom tym w 2023 r. udzielono 109 konsultacji,
- dzieci i młodzież sprawiająca problemy wychowawcze lub też same zgłaszające się ze swoimi osobistymi problemami (np. dylematy związane z sensem życia,

zachowania autodestrukcyjne, problemy inter - i intrapersonalne). Osobom tym w 2023 r. udzielono 56 konsultacji,

- osoby uzależnione od narkotyków (głównie osoby młode). Celem pracy z tą grupą osób było motywowanie do zmiany, poprzez zaprzestanie używania środków psychoaktywnych i podjęcie leczenia odwykowego w specjalnej placówce. Osobom tym w 2023 r. udzielono 29 konsultacji,
- udzielono również porad i konsultacji w zakresie problemów rodzinnych i indywidualnych. Osobom tym w 2023 r. udzielono 102 konsultacje.

Łącznie w 2023 roku udzielono 723 konsultacji i porad.

Zdecydowanie najbardziej liczącą grupę wśród osób korzystających z pomocy terapeuty stanowią osoby z problemami uzależnień, głównie od alkoholu. Właśnie z tego powodu objęte są one najbardziej intensywnym wsparciem terapeutycznym (terapią indywidualną i grupową). Mogą także korzystać z mittingów AA, grupy wsparcia oraz zajęć prowadzonych w Klubie Abstynenta „Odnowa”. Coraz częściej oprócz uzależnienia od alkoholu, diagnozowane są uzależnienia behawioralne (internet, hazard). W 2023 r. z tymi problemami do specjalisty zgłosiło się 12 osób.

Praca z osobami współuzależnionymi realizowana była w formie terapii indywidualnej. Celem spotkań było poznanie destrukcyjnych zachowań osoby współuzależnionej, dostarczenie niezbędnej wiedzy o zmianach w funkcjonowaniu, zdobycie umiejętności pomocowych do życia z partnerem uzależnionym. Dodatkowo osoby te mogły uczestniczyć w grupie wsparcia w Klubie Abstynenta „Odnowa”. Pomoc terapeutyczna świadczona była zarówno na terenie MOPS, jak i w miejscu zamieszkania danej osoby. Dotyczy to zwłaszcza koniecznych interwencji, motywowania do leczenia i szeroko rozumianej pomocy w zmianie dotychczasowego, destrukcyjnego życia. Motywowanie do zmiany w miejscu zamieszkania szczególnie dotyczy ludzi młodych, którzy mają opory aby zgłosić się do MOPS.

Terapeuta współpracuje z pracownikami socjalnymi, kuratorami, pedagogami szkolnymi, nauczycielami, policją a także z przedstawicielami instytucji i organizacji nastawionych na pomoc rodzinie.

W 2023 roku przeprowadzono 4 zajęcia profilaktyczne z młodzieżą w SP nr 3, SP nr 4, SP Nr 1 oraz w Szkole Specjalnej. Tematyka zajęć obejmowała zagrożenia wynikające z korzystania ze środków psychoaktywnych, analizę stereotypów dotyczących uzależnień. Młodzież szkolna miała okazję uzyskać odpowiedzi na ważne dla niej pytania z tego zakresu.

Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie

W 2023 roku kontynuowano działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie. Łącznie z pomocy skorzystało 20 osób w tym 5 osób doznających przemocy, 4 osoby stosujące przemoc, 3 osoby będące świadkami przemocy i 8 osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej. W sumie udzielono 20 konsultacji. Udzielana pomoc koncentrowała się głównie na

przeprowadzeniu wstępnej diagnozy sytuacji i adekwatnie do problemu poinformowaniu osoby zainteresowanej o możliwościach uzyskania wsparcia. Większość osób, po wstępnej rozmowie, była kierowana do pedagoga lub psychologa w MOPS w Lęborku i do pracowników socjalnych MOPS. Współpracowano także z Komendą Powiatową Policji w Lęborku – Rewirem Dzielnicowych oraz Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lęborku.

W 2023 roku swoją działalność kontynuował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, którego Przewodniczącą jest pracownik PIK. W związku z tym w ramach pełnienia obowiązków służbowych zorganizowała i poprowadziła 11 zebrań członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto koordynowała pracę grup diagnostyczno-pomocowych, powoływanych w indywidualnych przypadkach (praca polegała na zwoływaniu grup diagnostyczno-pomocowych, kompletowaniu i prowadzeniu dokumentacji, wystosowywaniu pism do sądu, policji, MKRPA z ramienia Zespołu Interdyscyplinarnego i grup), informowała pracowników socjalnych o zmianach w przepisach dotyczących przeciwdziałaniu przemocy domowej, przeprowadzając 2 szkolenia z zakresu obowiązujących przepisów. W 2023 roku odbyło się 214 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, powołanych w przypadku zaistnienia problemu przemocy w 80 rodzinach.

Asystenci rodziny

Funkcję asystenta rodziny w 2023 roku pełniły dwie osoby. Asystenci współpracowali z 37 rodzinami w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z dwiema rodzinami na podstawie Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (2 dzieci).

Zadaniem asystenta było opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym w celu poprawy sytuacji rodziny objętej pomocą. W przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej dodatkowo plan pracy skoordynowany jest z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej i opracowany z koordynatorem PCPR. Biorąc pod uwagę złożoność problemów, z którymi borykały się rodziny, asystenci do pomocy rodzinom włączali specjalistów zatrudnionych w instytucjach rządowych jak i pozarządowych tj. pracowników socjalnych, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy, specjalisty terapii uzależnień, wolontariuszy, socjoterapeuty, psychologa, prawnika. W sytuacji, gdy zastosowane działania nie przynoszą oczekiwanych rezultatów, a rodzice odmawiają dalszej współpracy z asystentem, dzieci nie mają możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb i są narażone na krzywdy wymuszone błędami wychowawczymi. W takiej sytuacji MOPS w Lęborku podejmuje działania mające na celu skierowanie małoletnich do pieczy zastępczej. Wówczas zadaniem asystenta jest dołożenie wszelkich starań, aby małoletni mogli powrócić do środowiska rodzinnego.

Zgodnie z przepisami ustawy, ośrodek współfinansuje koszty pobytu małoletnich umieszczonych w pieczy. W 2023 roku MOPS za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej poniósł koszty w wysokości 578.582,35 zł. a za pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej 510.480,32 zł. W 2023 r. Ośrodek współfinansował koszty pobytu 16 - ciorga małoletnich dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz 64 małoletnich w rodzinach zastępczych. Najważniejszym partnerem MOPS w realizacji Ustawy jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które współuczestniczy w kosztach ponoszonych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie

W 2023 roku kontynuowano działalność Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie. Osoby doznające przemocy w rodzinie, stosujące przemoc, świadkowie przemocy oraz osoby, które znalazły się w sytuacji kryzysowej były kierowane na spotkania ze specjalistą (psychologiem) i uczestniczyły w cyklicznych konsultacjach, których celem było udzielenie szeroko rozumianego wsparcia i pomocy psychologicznej.

Praca z osobami, które zgłosiły się do Centrum była prowadzona przez psychologa, który dyżurował od poniedziałku do piątku. Psycholog CWOK swoją pomocą obejmował mieszkańców Lęborka z różnorodnymi problemami. W ramach dyżurów psychologa pomocą objęto łącznie 67 osób i udzielono 296 konsultacji. Do psychologa zgłaszały się osoby: problemami emocjonalnymi (55 osób), problemami wychowawczymi z dziećmi (21 osób), z problemami egzystencjalnymi (31 osób), problemami rodzinnymi (57 osób), mające problemy z zażywaniem środków psychoaktywnych (12 osób), z zaburzeniami odżywiania (1 osoba), rozwód (8 osób), obniżona motywacja i brak sił do codziennych czynności 22 osoby). Z pomocy skorzystało łącznie 29 kobiet, 20 mężczyzn i 18 dzieci.

IV. SEKCJA POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Pracownicy Sekcji Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lęborku w 2023 roku realizowali zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023 poz. 901), wspierając osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiając im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Szczególnie ważnym działaniem w zakresie poprawy funkcjonowania beneficjentów ośrodka pomocy społecznej było świadczenie pracy socjalnej mającej na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w środowisku społecznym. Pracownicy socjalni wykonujący pracę w ramach pracy socjalnej nawiązywali współpracę z pedagogami szkolnymi, sądami i kuratorami sądowymi, przedstawicielami służby zdrowia, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, terapeutami ds. uzależnień, PUP, ZUS, Policją, Strażą Miejską, organizacjami pozarządowymi w tym CARITAS. Pracą socjalną zostały objęte 1078 rodzin. W ramach pracy socjalnej pomagali w załatwianiu różnych dokumentów, wypełnianiu druków urzędowych, uzyskaniu zatrudnienia, przygotowaniu i wniesieniu

wniosku o przyznanie emerytury, złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzupełniającego dla osób całkowicie niezdolnych do samodzielnej egzystencji, nawiązaniu kontaktów z rodziną klienta oraz współpracy z innymi organami i instytucjami w sprawach klienta. Pracownicy socjalni prowadzili rozmowy wspierające oraz podejmowali inne działania, które służyły poprawie funkcjonowania osób i rodzin w środowisku rodzinnym i społecznym. Praca socjalna była realizowana również w oparciu o kontrakty socjalne – w 2023 roku zrealizowano 37 kontraktów. Pracownicy socjalni uczestniczyli w działaniach związanych z przemocą domową oraz procedurą „Niebieskie Karty” poprzez pracę w Grupach Diagnostycznych biorąc udział w 214 posiedzeniach.

Pracownicy socjalni w 2023 roku podejmowali zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej i innych ustaw na rzecz klientów pomocy społecznej. Podejmowali działania w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2023” Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej realizowanego z Funduszu Solidarnościowego, służące wsparciu członków rodzin lub opiekunów, którzy potrzebują niezbędnego wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności bądź znacznym stopniu niepełnosprawności. Tą formą pomocy zostały objęte 4 osoby.

Pracownicy socjalni realizowali również Program „Asystent osoby z niepełnosprawnością” - edycja 2023, mający na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Tą formą pomocy zostało objętych 14 osób.

Kolejnym realizowanym przez pracowników socjalnych programem był „Program Opieka 75+ edycja 2023, którego celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Z tej formy wsparcia skorzystało 7 osób.

W ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 pracownicy socjalni rekrutowali osoby zainteresowane skorzystaniem z opasek bezpieczeństwa. Z tej formy pomocy skorzystało 75 osób.

W 2023 roku wzorem lat poprzednich miała miejsce współpraca z utworzonym przez Stowarzyszenie EDUQ w Lęborku Centrum Integracji Społecznej, które zajmuje się aktywizacją społeczną i zawodową osób, mających z różnych przyczyn trudności w odnalezieniu się na rynku pracy, a wspieranych przez MOPS w Lęborku. Pracownicy socjalni angażowali się w proces rekrutacji uczestników do zajęć w CIS. W 2023 roku łączna ilość uczestników Centrum wyniosła 62 osoby – 28 osób kontynuowało uczestnictwo, a 34 osoby podjęły uczestnictwo.

W 2023 roku pracownicy socjalni tak jak i w latach poprzednich kwalifikowali i wydawali skierowania do Zespołu CARITAS Parafii św. Jakuba Apostoła w Lęborku celem otrzymania pomocy żywnościowej w ramach POPŻ Podprogram 2021 plus. W roku 2023 wydano skierowania dla 309 rodzin i 672 osób w tych rodzinach.

W ramach tego Programu pomoc otrzymało 21 rodzin z Ukrainy, 52 osoby w tych rodzinach.

Rok 2023 był dla pracowników socjalnych rokiem dalszej pomocy obywatelom Ukrainy, którzy opuścili swój kraj po 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym i otrzymali status UKR. Nadal przydzielano świadczenie obligatoryjne 300 zł dla każdej zgłaszającej się osoby, pomoc finansowa, pomoc w formie posiłków dla dzieci, sprawowano nadzór nad opiekunami tymczasowymi małoletnich dzieci, które z różnych przyczyn nie przybyły do Polski wraz z opiekunami prawnymi.

V. SEKCJA ŚWIADCZEŃ

Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem obligatoryjnym o ściśle określonym w ustawie o dodatkach mieszkaniowych sposobie jego przyznawania. Wypłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy.

W 2023 roku przyjęto ogółem 709 wniosków w tym 693 rozpatrzono pozytywnie a 16 rozpatrzono negatywnie.

Kwota wypłaconych w 2023 roku dodatków wyniosła 1.033.296 zł z tego użytkownikom mieszkań:

a/ komunalnych	238.726 zł
b/ spółdzielczych	375.100 zł
c/ wspólnot mieszkaniowych	380.658 zł
d/ towarzystw budownictwa społecznego	16.661 zł
e/ innych	22.151 zł

W 2023 roku wypłacono 4.147 dodatki z tego użytkownikom mieszkań:

a/ komunalnych	1.076
b/ spółdzielczych	1.283
c/ wspólnot mieszkaniowych	1.674
d /towarzystw budownictwa społecznego	55
e / innych	59

Z ogólnej kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych 23% stanowiły lokale należące do zasobów gminy, 36% - lokale spółdzielcze, 41% - lokale pozostałe.

Średnia kwota dodatku mieszkaniowego w 2023 roku wyniosła 249 zł.

Warunkiem otrzymywania dodatku mieszkaniowego, jest bieżące regulowanie należności pomiędzy otrzymywanym dodatkiem mieszkaniowym, a kwotą ponoszonych opłat za używanie lokalu. Nie spełnienie tego warunku powoduje wstrzymanie wypłaty dodatku mieszkaniowego.

W 2023 roku wstrzymano 3 decyzje – wszystkie z przyczyn zadłużenia, które nie zostały wznowione.

Świadczenia rodzinne

W 2023 r. wpłynęło 2204 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Wydanych zostało ogółem 3592 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, z czego 302 to decyzje o odmowie prawa do świadczeń, głównie z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. W 2023 roku wpłynęło 110 odwołań od decyzji wydanych przez MOPS. W roku sprawozdawczym SKO w Słupsku 11 decyzji utrzymało w mocy, 2 uchyliło przekazało do ponownego rozpatrzenia, 94 uchyliło i przyznało świadczenie (dotyczy świadczenia pielęgnacyjnego).

1. Zasiłki rodzinne

Kryterium dochodowe, uprawniające do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego wynosiło 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł - jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2023 r. wydatki na zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego wyniosły 2.733.209,00 zł. Łączna rzeczywista liczba świadczeniobiorców zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych wyniosła 1697.

2. Świadczenia opiekuńcze

Do świadczeń opiekuńczych należą:

- Zasiłki pielęgnacyjne, których w 2023 r. wypłacono 2.360 osobom. Wydatki na zasiłki pielęgnacyjne wyniosły 5.525.288 zł.
- Świadczenia pielęgnacyjne, których w 2023 r. wypłacono 639 osobom. Wydatki na świadczenie pielęgnacyjne wyniosły 16.437.147 zł.
- Specjalne zasiłki opiekuńcze, których w 2023 roku wypłacono 4 osobom. Wydatki na specjalne zasiłki opiekuńcze wyniosły 24.180 zł.
- zasiłki dla opiekuna, do których w 2023 r. uprawnionych było 2 osoby. Wydatki na zasiłki dla opiekunów wyniosły 10.044 zł.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Kryterium dochodowe uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wynosi 1922,00 zł. na osobę w rodzinie.

W 2023 r. wypłacono 144 zapomogi a wydatki na zapomogę wyniosły 144.000 zł.

4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w przypadku braku uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego i jest wypłacane przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka (odpowiednio dłużej

w przypadku wieloraczków). Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł. miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium.

W 2023 r. wypłacano to świadczenie 149 osobom, a wydatki na świadczenie wynosiły 835.381,00 zł.

5. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

W 2023 roku składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zostały opłacone za 467 świadczeniobiorców. W 2023 r. na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wydano 3.080.910,00 zł. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacano za 333 świadczeniobiorców. W 2023 r. na składki na ubezpieczenie zdrowotne wydano 744.947,00 zł.

6. Ustawa „Za życiem”

Jednorazowe świadczenie w kwocie 4.000 zł. wprowadzone ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przysługuje w związku z urodzeniem dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu. W 2023 r. wypłacono takie świadczenie dla 4 rodzin na kwotę 16.000 zł.

Fundusz Alimentacyjny

1. Wypłata świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego przysługują gdy dochód w rodzinie nie przekracza 900 zł. na osobę a od 01.10.2023 r. – 1209 zł.

Ogółem w 2023 r. ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 366 osób które wychowywane były w 245 rodzinach. Zdecydowaną większość świadczeń (90%) wypłacano na osoby w wieku do ukończenia 18 roku życia.

W 2023 r. wydatki budżetu państwa na wypłaty świadczeń alimentacyjnych wyniosły ogółem 1.578.538 zł.

2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Na dzień 31.12.2023 r. liczba dłużników alimentacyjnych w MOPS w Lęborku wyniosła 916. Podstawową przyczyną niepłacenia alimentów przez dłużników był brak dochodów lub zbyt niskie dochody, brak pracy oraz problemy zdrowotne.

Najwięcej działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych, w przypadku których w 2023 roku były wypłacane przez MOPS w Lęborku, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego dotyczyło:

- przekazania informacji do Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika (101 osób),

- poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika (16 osób),
- złożono 210 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niealimentacji.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. stan należności z tytułu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł 24.103.902 zł. Wygaszono zadłużenie z powodu śmierci dłużnika w kwocie 292.067 zł.

Świadczenia Wychowawcze

Świadczenie wychowawcze zostało wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Obecnie zadanie to przejął ZUS. MOPS realizuje tylko świadczenia wychowawcze do których zachodzi koordynacja.

Wydatki na świadczenia wychowawcze wraz z kosztami obsługi wyniosły 102.450,57 zł (świadczenie wychowawcze 99.474,57 zł).

Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, której powodem są niskie dochody na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Pomoc przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych do ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do 24. roku życia. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku nie mogła być wyższa niż 600,00 zł.

Stypendium udzielane jest m.in. w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach programu nauczania, udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, a także pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Wypłata stypendium następuje na podstawie przedłożonych oryginalnych dowodów (np. faktur) potwierdzających poniesienie kosztu przez wnioskodawcę.

Ogółem w 2023 r. wydatki na wypłatę świadczeń materialnych o charakterze socjalnym dla uczniów wyniosły 119.396,87 zł, z czego kwota 95.517,50 zł stanowiła zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotację otrzymaną z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku oraz 23.879,37 zł środki własne. Kwotę wydatkowano na 181 decyzji w sprawie przyznania w/w pomocy. W zależności od dochodu rodziny uczniowie otrzymali miesięczne kwoty od stycznia do czerwca 2023 r. i od września do grudnia 2023 r. po 149,00 zł., 189,00 zł. i 211,00 zł.

Zaświadczenia o wysokości dochodu – Program „Czyste Powietrze”

Zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jego gospodarstwa domowego wydawane jest na wniosek osoby zainteresowanej, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Przy ustalaniu wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, brane są pod uwagę dochody wszystkich członków wchodzących w skład gospodarstwa domowego. Zasada liczenia dochodu oparta jest na ustawie o świadczeniach rodzinnych. W 2023 roku wydano 61 zaświadczeń.

Refundacja kosztów podatku VAT

Refundacja poniesionych kosztów podatku VAT za 2023 rok przysługuje gospodarstwom domowym, które wykorzystują do ogrzewania paliwa gazowe i spełniają kryterium dochodowe. Refundacja podatku VAT przysługuje tym gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

W 2023 roku z tej formy pomocy skorzystało 71 osób na kwotę 26.018,45 zł.

VI. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lęborku działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości: (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2151). Powołana została przez Burmistrza Miasta Lęborka Zarządzeniem Nr 21/2007 z dnia 13 marca 2007 roku.

W skład Komisji wchodzi osoby, które reprezentują różne zawody i specjalności oraz są odpowiednio przeszkolone do skutecznego zajmowania się zadaniami związanymi z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. MKRPA w Lęborku współpracuje z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lęborku, dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Lęborku, Sądem Rejonowym w Lęborku, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz terapeutami uzależnień i kuratorami zarówno zawodowymi jak i społecznymi.

Do ustawowych zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lęborku należy m. in.:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- współpraca przy opracowaniu, corocznego Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- współpraca z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w zakresie gospodarowania środkami

finansowymi przeznaczonymi w budżecie miasta na realizację zadań wynikających z w/w programu;

Prowadzenie rozmów interwencyjno – motywujących z osobami zgłaszanymi do komisji w zakresie nadużywania alkoholu oraz stosowania przemocy w rodzinie;

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;

- wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie wydawania zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych;

- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2023 roku do MKRPA w Lęborku wpłynęło 33 wnioski z prośbą o podjęcie leczenia osoby uzależnionej od alkoholu. Wnioski te wpłynęły od osób spokrewnionych, jak również od pracowników socjalnych, dzielnicowych, prokuratury oraz radnego Rady Miejskiej w Lęborku.

W związku z brakiem biegłych sądowych, którzy opiniują uczestników postępowania po kątem uzależnienia od alkoholu, sprawy takie kierowane były bezpośrednio do Sądu Rejonowego.

W 2023 roku w stosunku do 16 osób skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Lęborku w celu nałożenia obowiązku poddania się badaniu przez biegłych sądowych, w przypadku stwierdzenia uzależnienia od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w odpowiednim zakładzie leczenia uzależnień.

W 2023 roku odbyło się 15 posiedzeń Komisji, na których postanowiono wobec 24 osób zakończyć procedurę z powodu ustania przesłanek określonych w art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Członkowie Komisji przeprowadzający rozmowy interwencyjno – motywujące zarówno z osobami uzależnionymi jak i z członkami ich rodzin, w 2023 roku dyżurowali 31 razy.

W 2023 roku skontrolowano 33 punkty sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Komisja zaopiniowała pozytywnie 22 wnioski o wydanie zezwolenia na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych.